

Forum voor Democratie

MOTIE: “Van meepraten naar meebeslissen”

De raad van Heerlen, bijeen in openbare vergadering d.d. 3 juni 2026;

Gelet op art. 28 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad;

Ad agendapunt 5, coalitieakkoord 2026 – 2030;

Constaterende dat:

- De huidige Referendumverordening van de gemeente Heerlen voorziet in een raadgevend referendum, waardoor de uitslag juridisch niet bindend is voor de raad of het college;
- Inwoners steeds vaker aangeven meer directe invloed te willen hebben op belangrijke besluiten die hun woon- en leefomgeving raken;
- Uit onderzoeken van o.a. Tilburg University, de Staatscommissie Parlementair Stelsel en internationale studies (o.a. Norris, Brookings) blijkt dat referenda democratische legitimiteit en burgerbetrokkenheid kunnen versterken, mits voorzien van goede juridische waarborgen, heldere procedures en neutrale informatievoorziening.

Overwegende dat:

- Alle partijen uit hun verkiezingsprogramma's grote waarde hechten aan burgerparticipatie;
- Directe democratie een waardevolle aanvulling vormt op de representatieve democratie;
- De uitslag van een referendum alleen betekenis heeft wanneer inwoners erop kunnen vertrouwen dat hun stem daadwerkelijk gevolgen heeft;
- De gemeenteraad zichzelf politiek kan binden aan de uitkomst van een referendum, ook wanneer deze juridisch niet bindend is.

Forum voor Democratie

Spreekt uit dat:

- De gemeenteraad van Heerlen het principe onderschrijft dat inwoners zich rechtstreeks moeten kunnen uitspreken over besluiten met een grote maatschappelijke, ruimtelijke of financiële impact;
- De raad zich vooraf committeert aan het respecteren van de uitslag van een referendum, mits wordt voldaan aan vooraf vastgestelde voorwaarden omtrent opkomst en geldigheid;

Roept de raad mitsdien op:

- Zich te committeren aan de uitslag van een referendum.

Forum voor Democratie,

Paul Hoogers